

Στοχαστικές Ανελίξεις
Εξετάσεις Φεβρουαρίου 2004
ΣΕΜΦΕ

Ζήτημα 1°. Έστω N διακριτή τ.μ. με σ.μ.π. $p_n = P[N = n]$ ($n = 0, 1, \dots$) και με γεννήτρια πιθανοτήτων $\pi(s)$. Έστω $\{Y_i : i = 1, 2, \dots\}$ ακολουθία ανεξάρτητων και ισόνομων τ.μ. με ροπογεννήτρια συνάστηση $g_Y(s)$.

- (α) Να δειχθεί ότι η ροπογεννήτρια συνάρτηση των αθροίσματος $X = \sum_1^N Y_i$ με τυχαίο αριθμό δρων N , είναι:

$$g_X(s) = \pi(g_Y(s)).$$

- (β) Αν οι ανεξάρτητες τ.μ. $\{Y_i : i = 1, 2, \dots\}$ ακολουθούν Εκθετική κατανομή παραμέτρου θ και η τ.μ. N ακολουθεί Γεωμετρική κατανομή παραμέτρου p , ποια η κατανομή της τ.μ. X ;

Ζήτημα 2°. Θεωρούμε το συμμετρικό απλό τυχαίο περίπτωτο $\{X_n = \sum_1^n Y_i : n = 1, 2, \dots\}$ ($p = q = \frac{1}{2}$) με απορροφητικά φράγματα $-a$ και b και πιθανότητες απορρόφησης α και β αντίστοιχα. Έστω T ο χρόνος απορρόφησης και X_T η θέση απορρόφησης. Με εφαρμογή της ταυτότητας του Wald να δείξετε ότι ισχύουν τα παρακάτω:

$$\text{(α)} E[X_T] = 0, \quad \text{(β)} \alpha = b/(a+b) \text{ και } \text{(γ)} E[X_T^2] = E[T].$$

Ζήτημα 3°. Παίκτης κερδίζει ή χάνει μία μονάδα με ίσες πιθανότητες. Έστω ότι ξεκινά με το ποσό A και σταματά να παίζει όταν τα χρήματά του γίνονται B ή 0 . Να δειχθεί ότι η αναμενόμενη διάρκεια του παιχνιδιού είναι: $E[T] = A(B - A)$.

Ζήτημα 4°. Θεωρούμε τη Μαρκοβιανή αλυσίδα $\{X_n : n = 0, 1, 2, \dots\}$ με χώρο καταστάσεων $S = \{0, 1, 2, \dots\}$ και πιθανότητες μετάβασης $p_{i,i+1} = p_i$ και $p_{i,0} = q_i = 1 - p_i$ ($0 < p_i < 1$). Να δείξετε ότι πρόκειται για μη υποβιβάσιμη απεριοδική Μ.Α. και ότι υπάρχει κατανομή ισορροπίας $\pi = (\pi_0, \pi_1, \pi_2, \dots)$ συν και μόνο εάν $\sum_k d_k < \infty$, όπου $d_k = \prod_{i=0}^{k-1} p_i$ ($k \geq 1$).

Τα θέματα είναι ισοδύναμα

Διάρκεια: 2 1/2 ώρες

Καλή επιτυχία